t.a.v. Staatssecretaris van Economische Zaken
p/a Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Betreft: Wetsvoorstel wijziging wet markt en overheid (consultatie)

Den Haag, 26 oktober 2017

Geachte mevrouw Keijzer,

Allereerst wil ik u hartelijk danken voor de mogelijkheid die ons geboden wordt om te reageren op het wetsvoorstel ter wijziging van de wet markt en overheid. ONL voor Ondernemers maakt van deze gelegenheid graag gebruik om inbreng te leveren en mee te denken over een gelijk speelveld voor ondernemers én ondernemende overheden.

Het is onwenselijk dat overheden op de stoel van de ondernemer gaan zitten. Overheden hebben per definitie een voordeel ten opzichte van ondernemers in concurrentieverhoudingen. Niet alleen gaat het om een kennis- en financieel voordeel, ook kan een overheid met besluitvorming en regelgeving de eigen positie verbeteren en zichzelf bevoordelen. Transparantie en een gelijk speelveld zijn daarom belangrijk indien overheden zich in de private sector begeven. Het is essentieel dat ondernemers beschermd worden tegen oneerlijke concurrentie door overheden. Indien een overheid wil gaan ondernemen moet het principe "nee, tenzij" gelden.

In de praktijk zien we dat overheden, te vaak, voor ondernemer willen spelen. Ambitieuze ambtenaren of bestuurders op zoek naar extra inkomsten zien kansen in een ondernemende (lokale) overheid. De voorbeelden zijn divers en variëren van overheden die zelf horecafaciliteiten opstellen, of concurrerende producten en diensten aanbieden tot het exploiteren van productie- en recreatiefaciliteiten.

ONL vindt het uitermate positief dat er aandacht is voor het tegengaan van oneerlijke concurrentie door overheden. Het tegen willen gaan van oneigenlijk en overmatig gebruik van de algemeen-belanguitzondering ziet ONL als een goede zaak. Echter vragen wij ons af of de gedane voorstellen in de praktijk ver genoeg gaan.

- Het uitgangspunt moet zijn dat overheden niet voor ondernemer gaan spelen indien de markt naar behoren functioneert. Indien aan de vraag van de markt -voldoende- voldaan wordt door marktpartijen, dan acht ONL het niet wenselijk dat (lokale) overheden zich als concurrent opwerpen.
- Indien de markt faalt kunnen overheden bepaalde producten of diensten aan te bieden, al dan niet omwille van het algemeen belang. In dit geval is transparantie en een gelijk speelveld belangrijk.
- Overheidsbedrijven dienen open en transparant te zijn over de steun die ze vanuit (lokale) overheden ontvangen en de wijzen waarop ze bevoordeeld worden ten opzichte van marktpartijen.
- Een verplichting voor overheden om jaarlijks een overzicht naar de Autoriteit Consument & Markt (ACM) te sturen van alle economische activiteiten die zijn uitvoeren waarbij concurrentie met de markt kan optreden, acht ONL wenselijk.

- Vereisen dat overheden een beroep op de algemeen-belanguitzondering uitgebreid motiveren, is een stap in de goede richting. Voorkomen moet hierbij worden dat overheden van de uitzondering gebruik kunnen blijven maken, door hun motiveringen op een bepaalde manier in te kleuren.
- Ondernemers die zich getroffen zien door oneigenlijk gebruik van de algemeen-belanguitzondering moeten daar op een laagdrempelige manier tegenin kunnen gaan. Wellicht door een toegankelijke bezwaar- of beroepsprocedure of door dit te kunnen melden bij een hierop toeziende toezichthouders.
- Indien overheden momenteel oneigenlijk gebruik maken van de algemeen-belanguitzondering en daarmee de concurrentie vervalsen, dan moet hier zo spoedig mogelijk ingegrepen worden.
- ONL spreekt steun uit voor de initiatiefnota van Ziengs en Verhoeven (*Kamerstukken II 2015/16,* 34 487, nr. 1).

Indien er behoefte is aan verdere verduidelijking of informatie vanuit het ministerie, dan is ONL ten allen tijde bereid die te leveren of om de bovenstaande punten nader toe te komen lichten.

Met ondernemende groet.

[redacted]

Stichting ONL voor Ondernemers
Prinses Margrietplantsoen 76 | 2595 BR Den Haag |Tel: +31(0)70 3643474
KvK nummer: 58667296 |IBAN: NL86 INGB 0006 142355 |BTW nummer: 853131740B01